

KOMUNIKACE DĚTÍ S PAS

**TEREZA JIRKŮ, 482064
LUCIE KRUPAŘOVÁ, 481300**

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA

- Pervazivní vývojová porucha
- Vrozená porucha, narušení mozkových funkcí → dítě má problém s porozuměním viděného/slyšeného/prožívaného
- Duševní vývoj narušen v oblasti komunikace, v sociálním chování, v představivosti, v oblasti vnímání
- Mnoho dětí vykazuje stereotypní chování
- Frekvence symptomů a závažnost poruchy je velmi individuální
- Diagnostikuje psychiatr

Early Detection

Early signs which may support the detection of high-risk behavioral characteristics for autism in the first year of life

* Each of the above-mentioned signs may indicate other disorders unassociated with autism. Therefore, it is imperative to first conduct medical tests, to exclude other possibilities. In case the above symptoms persist over time, the possibility of risk for ASD should be investigated.

SPECIFIKA ŽÁKŮ S PAS

- Různorodé
- Dovednosti odpovídají věku/výrazně opožděné/nerozvinuté
- Různé úrovně intelektových schopností
- Problémy v porozumění sociálním interakcím
- Různé stupně zájmu o sociální kontakt
- Omezená empatická složka
- Obtíže v komunikaci a vývoji řeči
- Stereotypní či repetitivní motorické pohyby
- Nesnášenlivost k určitým zvukům, materiálům nebo i typům jídla

SPECIFIKA PRÁCE DĚTÍ S PAS

- Podrobné vysvětlení a objasnění daných situací
- Dokázat se vcítit do jejich situace
- Využití alternativní a augmentativní komunikace
- Utvořit pravidelnost a předvídatelnost denních činností
- Používání pracovního/denního programu
- Konkrétní motivace
- Aplikovat vizuální podporu
- Pravidelné střídání odpočinku s činností

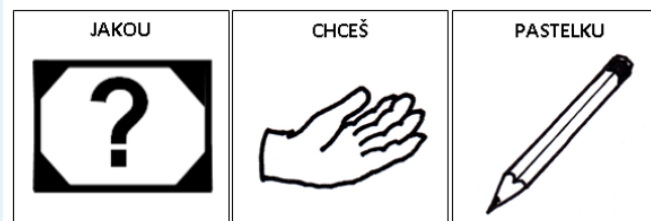
LOGOPEDICKÁ INTERVENCE DĚTÍ S PAS

- Děti využívající AAK/neverbální, děti s dysfázií, děti využívající verbální komunikaci na běžné úrovni, děti výrazně jazykově nadané...
- Role logopeda: výcvik sociálních a komunikačních dovedností, příjem potravy
- Cíl: funkční verbální/neverbální projev dítěte s PAS
- Důraz na situace z běžného života dítěte
- Důležitá je pozitivní motivace + ukázat dítěti výhody komunikace

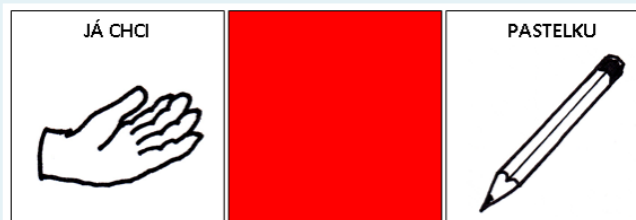
AAK

- VOKS
- Znak do řeči
- Piktogramy/fotografie

- Pomůcky: <https://www.obrazkova-skola.cz/>,
<http://www.pasparta.cz/>,
<http://www.piktomag.cz/>,
<https://www.autismus-a-my.cz/>
- Aplikace: Logopedie, Logotron

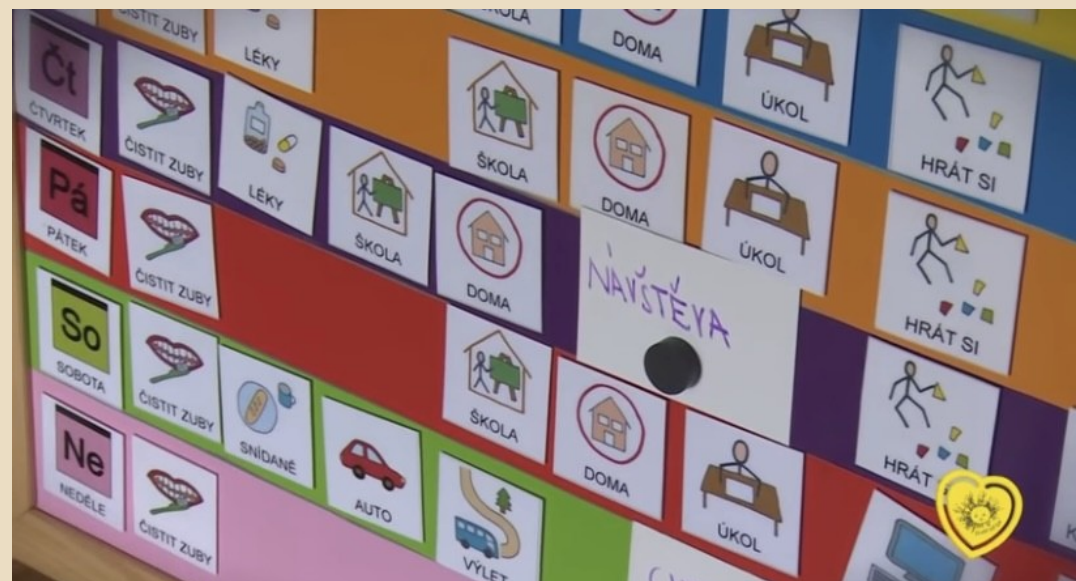
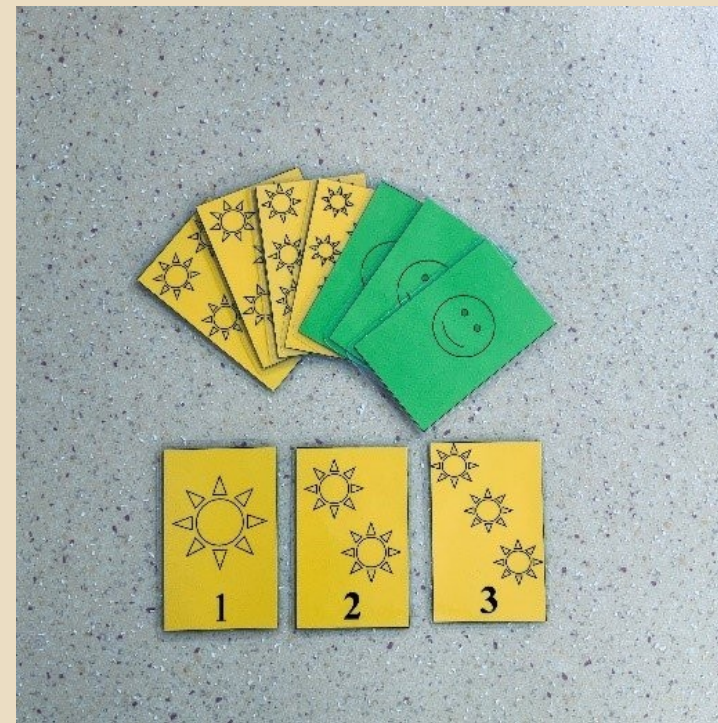
A zároveň se ptám:

Žák odpovídá větou:

PŘÍKLADY MATERIÁLŮ

TEACCH PROGRAM

- Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children
- Modelový program péče o jedince s autismem
- Principy:
  - fyzická struktura
  - vizuální podpora
  - zajištění předvídatelnosti
  - strukturovaná práce pedagoga
  - práce s motivací
  - vývojová přiměřenost

APLIKOVANÁ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZA

- Strukturovaný intervenční program
- Evidence-based metoda
- Intenzivní (práce s dítětem až 40 hodin/týdně)
- Cíl programu: upravení různého typu chování dítěte (emočního, jazykového, sociálního)
- Učí práci s dítětem i rodiče a okolí
- Např. ABA Centrum, Praha

METODA SENZORICKÁ INTEGRACE

- Pomáhá optimalizovat zpracování smyslových vjemů
- Porucha smyslové modulace: hypersenzitivita x hyposenzitivita
- Zahrnuje vestibulární vnímání (informace o gravitaci, o rovnováze a pohybu), propioceptivní vnímání (polohocit), hmatové vnímání, zrakové, sluchové, čichové, chuťové vnímání

Obr. 3: Houpačka

Obr. 4: Závěsné lano

Obr. 26: Křeslení do pěny

Obr. 27: Míchání barev štětcem

Obr. 28: Míchání pěny rukou

ZAHRANIČÍ

- **The Mifne Center** – Izrael
- Terapie se zaměřuje na složku fyzickou, senzorickou, motorickou, emocionální a kognitivní
- Program zahrnuje celou rodinu
- Přístup je holistický a kombinuje medicínské, biologicko-mentální a sociálně-psychologické aspekty
- 74,8 % kojenců léčených v Mifne Center v letech 1995-2005, u kterých byly diagnostikovány různé poruchy v celém rozsahu autistického spektra, nyní funguje v rámci běžného vzdělávání

PŘÍJEM POTRAVY

- Predikce: dítě si nestrká hračky/prsty do pusy
- Neobvyklé stravovací návyky, odmítání stravy, nepravidelný stravovací režim, rituály, vybíravost potravin a pokrmů
- Odmítání potravy na základě textury/teploty
- **Bobath koncept:** terapeutický přístup pracující na neurovývojovém podkladě
  - forma hry, aktivity z běžného života
  - stimulace správných pohybových vzorů

VIDEA

Kájík, 12 let, autismus, srdcedetem.cz
Život dětem · 140 tis. zhlédnutí · před 2 lety

Laurinka, 5 let, autismus, srdcedetem.cz
Život dětem · 86 tis. zhlédnutí · před 1 rokem

Matýsek, 3 roky, dětský autismus,
srdcedetem.cz
Život dětem · 127 tis. zhlédnutí · před 3 lety

Denis, dětský autismus, srdcedetem.cz
Život dětem · 318 tis. zhlédnutí · před 5 lety

ZDROJE

- STRAUSSOVÁ, Romana a Iva ROŠTÁROVÁ. *Sebeobsluha u dětí s poruchou autistického spektra*. Vyd. 1. Praha: Asociace pomáhající lidem s autismem - APLA Praha, střední Čechy, c2012, 51 s. ISBN 978-80-87690-01-7.
- ČADILOVÁ, V, ŽAMPACHOVÁ, Z. : *Strukturované učení*. Praha: Portál 2008. ISBN 978807367475.
- STRAUSSOVÁ, Romana, Monika KNOTKOVÁ a Ivana MÁTLOVÁ. *Obrázkový slovník sociálních situací pro děti s poruchou autistického spektra*. Ilustroval Iva ROŠTÁROVÁ. [Praha]: Pasparta, [2015]. ISBN 978-80-905993-2-1.
- THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra: dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dezintegrační porucha*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-091-7.
- <https://autismport.cz/o-autistickem-spektru/detail/logopedie-u-deti-s-poruchou-autistickeho-spektra>
- Příručka sensorické integrace - https://is.muni.cz/th/e9n9v/Prirucka_senzoricke_integrace.pdf